

*Игуманија Инес,
Насћојашељица Манасћира Свешће Тројице,
Гваштемала*

ИСТОРИЈАТ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ И ПРАВОСЛАВНОГ МАНАСТИРА СВЕТЕ ТРОЈИЦЕ У ГВАТЕМАЛИ

На почетку излагања, важно је напоменути да је цео континент током шест векова био под Римокатоличком Црквом. Пре тога, сваки регион имао је сопствену локалну религију.

Крајем деветнаестог века, православни хришћани емигрирали су из Свете земље и Либана, и населили се у Гватемали. Почетком двадесетог века, још један талас руских и грчких православних емиграната стигао је у Гватемалу. Ови православни хришћани су се у својој новој домовини организовали као породице, задржали су своју православну веру и традицију, али нису основали Православну Цркву. Ради учествовања у Светим Тајнама, путовали су у своје матичне земље, или би пак повремено позивали у посету православног свештеника.

У потрази за аутентичним монашким животом по древном монашком предању, мати Инес (Ајау) и мати Марија (Амистосо) су напустиле своју римокатоличку верску заједницу, 30. априла 1986. Обе су 15 година биле римокатоличке часне сестре. Монаштво Римокатоличке Цркве било је ослабљено, посебно након Другог ватиканског сабора.

Мати Инес је боравила у Гватемали, а мати Марија на Филипинима. Док је живела на Филипинима, мати Марија је била уверена да аутентично монаштво постоји само у Православној Цркви. Било је и других римокатоличких часних сестара које су размишљале на исти начин, али само је мати Марија имала храбрости да пређе у православље. Мати Инес је 1986. отишла у Свету земљу на годину дана, како би наставила теолошке студије, а мати Марија јој се придружила након неколико месеци. Две душе које су трагале за православљем, нашле су тамо оно што су тражиле.

Приликом повратка у Гватемалу, маја 1987, добиле су позив да присуствују Међународној конференцији у Православном екуменском центру у Шамбезију (Швајцарска). Ту су добиле благослов Његовог Високопреосвештенства Митрополита Дамаскина (Папандреуа), тадашњег егзарха Васељенске патријаршије у Западној Европи, да оснују православни манастир – Лавру. Он их је охрабрио да потраже православног епископа јурисдикције најближе Гватемали.

По повратку у домовину, почеле су да раде на томе. Тражиле су епископа чија је јурисдикција била у близини Гватемале, а у исто време и земљиште за оснивање манастира. Како би обезбедиле материјална средства за живот, радиле су на Универзитету.

Донацију од 50 хектара запарложеног брдског земљишта, 20 километара далеко од града Гватемале, мати Инес и мати Марија добиле су од пријатељице 1989. године, за изградњу манастира. Земљиште се простирало уз стару шуму, све до обала језера Аматитлан. Радови на имању одмах су започети. Насуто је 70 тона земље на падину, ради терасирања земљишта, односно посебних припрема тла за предстојећу градњу објеката. Терасе су биле намењене за

путеве, објекте за становање, цркву, трпезарију и остале грађевине. Почело се и са пошумљавањем терена.

Малој монашкој заједници придружила се мати Ивона (Сомеркамп) као искушеница, 25. марта 1992. Новембра исте године добијен је благослов за будући локалитет манастирске цркве и почела је изградња шест келија.

Његово Високопреосвештенство Митрополит мексички, венецуелански, средњоамерички и карипски Антоније (Чедрауи) из Антиохијске патријаршије, примио је манастир под свој омофор 1993. године.

У завршене келије монашка заједница преселила се 30. јануара 1994. године.

Архиепископ Антоније је 14. маја 1994. за настојатељицу манастира именовано мати Инес, изабрану од стране монахиња. Том приликом добила је законско овлашћење да региструје Антиохијску католичанску апостолску Цркву у Гватемали. Исте године, 10. августа, у манастирској капели, митрополит Антоније постригао је у православне монахиње мати Инес и мати Марију. Сутрадан, на првој Божанској Литургији у Гватемали, којом је начествовао митрополит Антоније, мати Инес је постављена за игуманију православног Манастира Свете Тројице – Лавре Мамбре. На истој Литургији мати Ивона је примила монашки постриг.

Након Божанске Литургије, која је служена у недовршеној вишенаменској згради манастира, 2. децембра 1995. године, митрополит Антоније, јереј Артемије Бланко, монахиње и осталих 25 чланова-оснивача из Гватемале су, у складу са законским прописима, потписали акт о оснивању Антиохијске апостолске католичанске Цркве у Гватемали.

Почетком јануара 1996. нова власт је упутила молбу монахињама манастира Православне Цркве да преузму

на себе старање о разрушеном сиротишту града Гватемале, „Хогар Рафаел Ајау“, 20 километара удаљеног од манастира, које је 1857. године основао Дон Рафаело Ајау. Имање сиротишта је у прво време било под управом римокатоличких часних сестара, а након што га је Влада предала цивилима, потпуно је запуштено. После законских преговора, имовина сиротишта, са осам великих зграда и црквом, поверена је Антиохијској Православној Цркви на коришћење у наредних 50 година и започет је процес реконструкције.

Приликом посете православном Манастиру Светог Преображења у Елвуд Ситију, у Пенсилванији, током априла 1996, монахиње су присуствовале богослужењима за Страсну седмицу. Представиле су пројекат сиротишта Православном хришћанском мисионарском центру у „Светом Августину“ на Флориди, а по савету мати Христофоре, игуманије манастира Светог Преображења, затражиле су мисионаре. После Васкрса, током Светле седмице, игуманија Христофора „усвојила“ је манастир у Гватемали као ћерку-манастир. Кроз наредних неколико година, гватемалске монахиње редовно су посећивале своју мајку-манастир, како би се научиле православном богослужењу. Истовремено су почеле и да преводе црквене службе на шпански језик.

После више од годину дана радова на реконструкцији, напуштено и дотрајало сиротиште „Хогар Рафаел Ајау“ је 1996. званично примљено од стране манастира, у име Антиохијске Цркве. Митрополит Антоније је 2. фебруара 1997. године освештао свети олтар цркве у сиротишту и посветио га Светом Преображењу Господњем. Тако је већ постојећа црква на имању устројена као прва православна парохија града Гватемале.

Након основне реконструкције и реновирања, сиротиште „Хогар Рафаел Ајау“ је 13. октобра 1997. године поново отворило своја врата и дочекало 115 сирочади, премештених из оронуте државне институције. Митрополит Антоније је поставио оца Мишела Богоса, из Либана, за свештеника цркве у сиротишту. Истог дана крштено је 115 деце. Сирочад и напуштена деца су готово свакодневно судским одлукама упућивана у сиротиште. За 25 година монахиње су примиле преко хиљаду деце, коју су потом усвајале православне породице широм света. Сиротиште је организовано као комплетан градски комплекс, који је поседовао дом, цркву, школу, пекару, амбуланту, клинику, спортску салу, базен, игралишта, паркове и друге објекте, а чинило је саставни део једног насеља у центру главног града.

На манастирском имању је 2. септембра 2002. године почела изградња манастирске цркве.

Игуманија мати Инес је први пут посетила Русију 2004. године и имала част да разговара са Његовом Светошћу, блаженопочившим Патријархом Алексејем, као и да успостави контакте који су се повољно одразили на сиротиште.

Добри односи са Руском Црквом додатно су унапређени отварањем руске амбасаде у Гватемали, тако да су деца „Хогара Рафаела Ајауа“ почела да добијају стипендије за школовање у Русији. Хор сиротишта је заједно са монахињама 2010. позван у десетодневну посету Русији, од стране министра спољних послова, Сергеја Лаврова, приликом његове посете сиротишту. Девојке и монахиње имале су прилику да се упознају са активним црквеним животом и богатом културом руског народа.

Августа 2007. године завршена је изградња манастирске цркве. Митрополит Антоније је 8. новембра 2007.

године освештао свети олтар манастирске цркве, уз са-
служење 15 архимандрита и свештеника из различитих
јурисдикција Сједињених Америчких Држава и Русије.
Присутне су биле и игуманија мати Христофора са неко-
лико својих монахиња, деца „Хогар Рафаел Ајау“, породи-
це и пријатељи манастира из различитих земаља.

Године 2008. почела је изградња конака Сан Мигуел,
како би се деца евентуално преселила у манастир.

Априла 2013, монахиње су основале онлајн Универ-
зитет са приступачним школаринама за матуранте сиро-
тишта и људе шпанског порекла широм света, којима је
потребно високо образовање (www.uomas.net).

Исте године, 25. јула, 35 деце усељено је у нови конак
манастира. Митрополит Антоније је 17. новембра 2013.
извршио освећење објеката конака Сан Мигел, којем су
присуствовали домаћи и страни православни пријатељи
и донатори.

Нажалост, на захтев УНИЦЕФ-а, Влада је усвојила
закон којим је забрањен рад приватних сиротишта, тако да
сва деца која за таквом установом имају потребу, морају
бити под надзором државних „УНИЦЕФ Домова“. Због
тога је некадашње сиротиште претворено у Омладинску
школу, док је Православна Антиохијска Црква задржала
законско право коришћења.

„Хогар Рафаел Ајау“ се вратио свом првобитном на-
зиву – „Дом милосрђа Рафаел Ајау“ и бави се бројним
добротворним делатностима, под управом Антиохијске
Православне Цркве (www.casarafaelayau.com).

У међувремену, деца млађа од 18 година пребачена
су, нажалост, из манастира у Домове УНИЦЕФ-а. Пет
старијих девојчица остало је у манастиру током студија,
као и неколико дечака.

Од 1996. године монахиње су примиле нешто више од 1.000 деце и 1.500 мисионара из целог света, посебно из Сједињених Америчких Држава. Сваког месеца дочекивале су мисионаре и волонтере, да помогну деци и мисији коју им је Бог поверио.

Након тешке болести, митрополит Антоније се упокојио у Господу јуна 2017. године, те су монахиње одлучиле да пређу под окриље Српске Патријаршије.

Његово Високопреосвештенство блаженопочивши Митрополит црногорско-приморски г. Амфилохије (Радовић) је од 5. до 9. децембра 2017. године, био у посети православном Манастиру Свете Тројице – Лаври Мамбре и том приликом примио под свој омофор Српске Православне Цркве.

Септембра 2018, епископ Кирило (Бојовић) постављен је за Епископа буеносајреског и јужноцентрално-америчког.

Манастир је лавра, место молитве и тиховања, са монашким богослужењима. Али, манастир је, исто тако, и студентски дом за девојке, место осамљивања и препорода, место које нуди иконописачке радионице руских мајстора иконописа, центар који обухвата реализацију академских активности и виртуелни сајт онлајн Универзитета за високо образовање (www.uomas.net).

У манастиру постоје мала плантажа кафе, какаа, питаје и цитруса, затим рибњаци, пчелињаци, и друго. Монахиње се баве народном медицином и изучавањем лековитих гљива. Један од главних пројеката манастира јесу преводи православних богослужења, који су објављени и могу се бесплатно преузети на веб-страници манастира (www.monasteriosantatrinidad.com).

Православље у Гватемали

У Гватемали је дошло до знатног развоја православља:

1. Антиохијска Црква, под руководством митрополита Игњатија, чије је седиште у Мексику. Митрополит се стара о групи верника, углавном Арапа, у граду Гватемали, у просторијама некадашњег сиротишта, а данас „Дома милосрђа“ (www.iglesiaortodoxa.org.mx).

2. Сиријска Антиохијска Црква, под управом архиепископа Мор Едуарда (Агире), Гватемалца који има око милион верника међу потомцима Маја. Недавно је долазио њихов патријарх и том приликом хиротонисао још три викарна епископа из редова староседелаца (www.icergua.org).

3. Православна Црква грчких Маја, под новим руководством митрополита Јакова, са седиштем у Мексику, као и новохиротонисаног гватемалско-мајанског епископа Осиоса, са 250.000 верника потомака Маја (www.mayanorthodoxy.com).

4. Српска Црква, под управом епископа Кирила (Божовића), са малобројном групом верника и јединим женским манастиром у Централној Америци (www.iglesiaortodoxaserbiasca.org).